

ZAPISNIK

29. seje delovne skupine "VODNO GOSPODARSTVO" Stalne slovensko-avstrijske komisije za Dravo

Kraj: Celovec (Klagenfurt)

Datum: 17. april 2019

Udeleženci:

a) Slovenska stran

mag. Mateja KLANEČEK
Ministrstvo za okolje in prostor
Direkcija RS za vode
Predsednica

Robert GRNJAK, univ. dipl. inž.
Ministrstvo za okolje in prostor

Barbara POTOČNIK, univ. dipl. pol.
Ministrstvo za okolje in prostor

Bogdan LALIĆ, univ. dipl. inž.
Ministrstvo za okolje in prostor
Agencija RS za okolje

Dr. Mira KOBOLD
Ministrstvo za okolje in prostor
Agencija RS za okolje

Bernarda ROTAR
Ministrstvo za okolje in prostor
Agencija RS za okolje

Marjan KIRBIŠ, dipl. inž.
Dravske elektrarne Maribor

b) Avstrijska stran

Michael SAMEK, dipl. inž.
Zvezno ministrstvo za trajnost in turizem
Predsednik

Kurt ROHNER, dipl. inž.
Oddelek 12 v Uradu Koroške deželne vlade

dr. Wolfgang HONSIG-ERLENBURG
Oddelek 12 v Uradu Koroške deželne vlade

Hansjörg GOBER, dipl. inž.
KELAG – Koroška elektrarniška d.d.

Karlhans OGERTSCHNIGG, dipl. inž.
Zveza Hydro Power

c) Tolmač

mag. Franz Mandelc

DNEVNI RED

1. Preiskave kakovosti vode Drave v mejnem območju
2. Kraški in razpoklinski vodni viri v Karavankah na obeh straneh državne meje
3. Perspektivno vodno gospodarstvo in vprašanja poplavnih voda Drave kot tudi informacije o ustreznih študijah
 - 3.1 Matematični model poplavnih valov Drave
 - 3.2 Ravnanje s prodnimi snovmi in oblikovalni ukrepi v akumulacijah dravskih elektrarn
 - 3.3 Aktualni projekti
4. Medsebojno obveščanje o vodnogospodarskih ukrepih v porečju Drave z zaznavnimi vplivi v mejnem profilu
 - 4.1 HE Koralpe-Golica
 - 4.2 Suspendirane snovi
 - 4.3 Ostali ukrepi
5. Izkušnje s službo za alarmiranje in opozarjanje
6. Izvajanje Okvirne direktive o vodah (Direktiva 2000/60/ES) in Poplavne direktive (2007/60/ES)
 - 6.1 Usklajevanje v čezmejnem območju
 - 6.2 Izmenjava informacij in izkušenj
7. Poročilo delovne podskupine za hidrologijo
8. Razno

TOČKA 1 Preiskave kakovosti vode Drave v mejnem območju

Strokovnjaki obeh strani poročajo skupno:

Preiskave kakovosti vode Drave v mejnem območju

Na podlagi zaključkov 27. zasedanja Stalne slovensko-avstrijske komisije za Dravo, ki je potekalo od 11. do 12. septembra 2018 v Izoli, je bilo strokovnjakom obeh strani naročeno, naj opravijo preiskave Drave v skladu s programom monitoringa iz priloge 2B zapisnika 20. zasedanja, ki je potekalo od 16. do 18. maja 2011 na Dunaju. Podatke, pridobljene z obeh strani, je potrebno primerjati in rezultate povzeti v skupnem poročilu.

V letu 2018 je bilo tako na skupnem merilnem mestu Tribej izvedeno vzorčenje fizikalno-kemijskih parametrov 6 krat s slovenske in 6 krat z avstrijske strani. Poleg tega je avstrijska stran 24-krat izvedla tudi vzorčenje za fizikalno-kemijske parametre pod HE Lavamünd.

V skladu s programom monitoringa, opisanem v prilogi 2B zapisnika 20. zasedanja, ki je potekalo od 16. do 18. maja 2011 na Dunaju, so bile v letu 2018 na skupnem merilnem mestu v Tribeju predvidene tudi analize bentoških nevretenčarjev in fitobentosa.

Primerjava rezultatov fizikalno - kemijskih parametrov, dobljenih tako na slovenski kot tudi na avstrijski strani (priloga 1) kaže, da so si rezultati zelo podobni in da se bistveno ne razlikujejo od rezultatov preiskav, opravljenih v okviru Stalne slovensko-avstrijske komisije za Dravo v preteklih letih. Glede na rezultate fizikalno - kemijskih analiz je Drava v Tribeju tudi v 2018 v zelo dobrem stanju.

Drava v Tribeju je glede na rezultate preiskav in oceno bioloških elementov kakovosti v letu 2018 na podlagi fitobentosa v zelo dobrem (SI) oz. v dobrem (A) stanju, ne dosega pa okoljskih ciljev glede na saprobiološke in hidromorfološke razmere.

O izsledkih preiskav in opravljeni primerjavi podatkov so strokovnjaki pripravili skupno poročilo, ki je temu zapisniku priloženo kot **Priloga A**.

Na podlagi bilateralne uskladitve je Drava v mejnem območju zaradi zaježitve določena kot močno preoblikovano vodno telo. Zaradi tega se za to vodno telo lahko uporabijo manj strogi kriteriji ocenjevanja. Kot okoljski cilj to pomeni doseganje vsaj dobrega ekološkega potenciala.

Na strokovnem posvetu za bilateralno uskladitev nacionalnih načrtov upravljanja z vodami, 7. 10. 2014 v Ljubljani, so strokovnjaki obeh strani menili, da je skupno vodno telo Drave že doseglo dober ekološki potencial. Pri hidroelektrarni Labot je bila urejena ribja steza in s tem zagotovljeni vsi možni ukrepi za doseglo dobrega ekološkega potenciala.

TOČKA 2 Kraški in razpoklinski vodni viri v Karavankah na obeh straneh državne meje

Strokovnjaki obeh strani skupno poročajo:

V času poročanja ni bilo nadaljnjih sestankov. Naslednje srečanje bo na povabilo slovenske strani 12. novembra 2019 v Ljubljani.

TOČKA 3 Perspektivno vodno gospodarstvo in vprašanja poplavnih voda na Dravi kot tudi informacije o ustreznih študijah

3.1 Matematični model poplavnih valov Drave

Strokovnjaki avstrijske strani poročajo:

a) Analize poplav

Za akumulacijski bazen hidroelektrarne Rosegg-St. Jakob (Rožek-Šentjakob) se trenutno izvajajo analize poplav z matematičnim hidravličnim pretočnim modelom FLORIS. Obstoječi model so pri tem razširili z modulom za transport plavin, kar omogoča izračune s spremenljivo geometrijo dna. Trenutno se izvajajo naknadni izračuni oz. umerjanje modela za poplavni dogodek, ki je bil zabeležen konec oktobra 2018. Po izvedbi teh kalkulacij za akumulacijski bazen Rosegg-St. Jakob (Rožek-Šentjakob) bodo opravljeni še naknadni izračuni omenjenega poplavnega dogodka za akumulacijske bazene Paternion, Kellerberg in Villach (Beljak).

b) Aktualne študije

Trenutno se ne izvajajo nobene aktualne študije.

3.2 Ravnanje s prodnimi snovmi in oblikovalni ukrepi v akumulacijah dravskih elektrarn

Strokovnjaki avstrijske strani poročajo:

a) Oblikovalni ukrepi v akumulacijah avstrijskih dravskih elektrarn 2018

HE Feistritz–Ludmannsdorf (Bistrica–Bilčovs)

V koledarskem letu 2018 so v akumulaciji Feistritz–Ludmannsdorf (Bistrica–Bilčovs) zaradi ohranitve poplavne varnosti oziroma hidravlične funkcionalnosti opravili bagranja v obsegu 74.900 m³. Izkopani material so v okviru projekta „HE Feistritz–Ludmannsdorf (Bistrica–Bilčovs), upravljanje poplavnih voda in krajinsko oblikovanje območja Dragositschach – Selkach (Dragožiče-Želuče) in Treffen (Trebinje)“ na eni strani uporabili za oblikovalne ukrepe v Dragožičah (Dragositschach), na drugi strani pa so material odložili tudi v akumulaciji izven hidravlično aktivnega prečnega profila.

HE Edling (Kazaze)

Celotna količina materiala, izkopanega iz akumulacijskega bazena Edling (Kazaze) v obsegu pribl. 81.800 m³, je bila odložena na področju odlagališča Völkermarkt Süd (Velikovec - jug) izven hidravlično aktivnega prečnega profila.

b) Zaproditev v verigi elektrarn Zveze VHP

Aktualno stanje zaprojevanja se načeloma ovrednoti na osnovi primerjave meritev v letu 2018 z meritvami v letu 2017 (ne koledarsko leto). Po poplavah konec oktobra 2018 so z globinomerom izmerili akumulacije celotne verige hidroelektrarn na avstrijski Dravi. Ker so trenutno na voljo le delna ovrednotenja rezultatov teh meritev, trenutno tudi ni mogoče oceniti letne neto zaproditve.

V naslednji preglednici so navedeni rezultati trenutno razpoložljivih meritev kubatur kot merilo zaprojevanja posameznih akumulacij oz. odsekov akumulacij v navedenih obdobjih. Tukaj pomeni „+“ porast zaproditve in „-“ odnašanje v obravnavani akumulaciji in navedenem obdobju.

Odvzem voda iz stranskih pritokov, ki ga je treba izvesti v skladu z vodnopравниimi zahtevami pred izlivom v akumulacijo, je v letu 2018 znašal skupno pribl. 29.151 m³.

Območje Drave	Predh. meritev	Nakn. meritev	Kubatura	Pripomba
DPT STW 36-44	2017-04	2018-11	+28.000 m ³	
DPT STR 1-35	2017-04	2018-11	+19.000 m ³	
DPT bagranje 29-39	2017-12	2018-11	+27.000 m ³	bagranje pozimi 2018/2019
DKE STR 1-43	2017-05	2018-12	+30.000 m ³	
DVI STR 1-52	2017-08	2018-12	še ni ovrednoteno	
DVI UWET	2017-11	2018-11	še ni ovrednoteno	
DRS STR 1-45	2017-11	2018-11	-1.705.000 m ³	
DRS GAIL 1-6	2017-12	2018-11	+6.000 m ³	bagranje pozimi 2018/2019 in pozimi 2017/2018
DFL STR 1-49	2017-08	2018-12	še ni ovrednoteno	
DFM STR 1-25	2017-05		po poplavih še ni izmerjeno	meritev predvidena 2019-04
DAN STR 1-37	2017-07	2018-07	še ni ovrednoteno	
DED STW 52-77	2017-09		po poplavih še ni izmerjeno	meritev predvidena 2019-03
DED STR 1-51	2017-09		po poplavih še ni izmerjeno	meritev predvidena 2019-03
DED GURK 1-9	2017-09	2018-09	še ni ovrednoteno	
DSB STR 1-21	2017-10	2019-01	še ni ovrednoteno	
DSB UWET 21-25	2017-10	2019-02	še ni ovrednoteno	
DLA STR 1-15	2017-10	2019-02	še ni ovrednoteno	

Strokovnjaki slovenske strani poročajo:

a) Zaproditev akumulacij na Dravi v Sloveniji

Vzdrževanje vodnih sistemov je nenehna skrb za ohranitev stanja medsebojne povezanosti količinskih in kakovostnih dogajanj na vodah.

Zaradi zajezev na Dravi se v strugi odlaga mulj. Ena od posledic odlaganja mulja je zmanjšanje zajezitenega volumna, druga pa zamuljenost rokavov, izlivnih odsekov in obrežnega pasu. Zamuljevanje in zaprojevanje na razširjenih odsekih in izlivnih odsekih pritokov je naraven pojav. Z lokalnimi posegi, v smislu spreminjanja geometrije in izvedbe določenih objektov, je možno le zmanjšati intenzivnost procesov in le te do neke mere usmerjati. Rešitve predstavljajo tudi izvedbo lahko dostopnih con, ki so oblikovana tako, da inducirajo sedimentacijo, kar omogoča enostavnejše periodično odstranjevanje muljnih in prodnih nanosov - čiščenje.

Območje akumulacije	Predhodne meritve	Naknadne meritve	Kubatura	Opombe
HE VUHRED	2016	2018	108.000	
HE FALA	2016	2018	2.000	
HE FORMIN	2016	2018	-10.000	
NETO zaproditev v verigi HE DEM za 2018 ca. 100.000 m³				

b) Upravljanje sedimentov (bagranje)

HE Dravograd

V letu 2018 je bil očiščen:

- Čiščenje proda Hudi potok (Črneški zaliv) 285,00 m³
- Čiščenje izlivnega odseka Meže (podslapje HE DR) 8.800,00 m³

HE Vuzenica

V letu 2018 je bil očiščen:

- Čiščenje izlivnega odseka Velka (Murnhof) 1.942,00 m³

HE Vuhred

V letu 2018 je bil očiščen:

- Čiščenje izlivnega Cerkvénica 1.440,00 m³
- Čiščenje izlivnega odseka Vuhreščica 2.765,00 m³
- Čiščenje pregrade Vuhreščica 3.330,00 m³

HE Ožbalt

V letu 2018 je bil očiščen:

- Čiščenje izlivnega odseka Suhi potok 2.403,00 m³
- Čiščenje izlivnega odseka Brezniški potok 3.670,00 m³
- Čiščenje izlivnega odseka Velka 2.654,00 m³
- Čiščenje izlivnega odseka Potočnikov potok 1.545,00 m³
- Čiščenje izlivnega odseka Ožbaltški potok 1.888,00 m³

- Čiščenje izlivnega odseka Ledergasovega grabna in zaliva Šarman 3.981,00 m³
- Čiščenje mulja pred HE Ožbalt 10.512,00 m³

HE Mariborski otok

V letu 2018 je bil očiščen:

- Čiščenje mulja v zalivu Brestniškega potoka in potoka z Gaja 6.110,00 m³
- Čiščenje mulja v izlivnem odseku Blažovnice 6.289,00 m³

HE Formin

V letu 2018 je bil očiščen:

- Čiščenje mulja iz Ptujkega jezera 64.351,26 m³

Strokovnjaki obeh strani poročajo:

Stalna slovensko-avstrijska komisija za Dravo je delovni skupini za vodno gospodarstvo na svojem 27. zasedanju naročila, da pripravi predlog za izdelavo strategije za trajnostno čezmejno upravljanje s sedimenti. Strokovnjaki so soglasno ugotovili, da je bilo obdobje od zadnjega zasedanja komisije prekratko za začetek teh del.

V prvem koraku naj bi upravljavci elektrarn na Dravi razpravljali o tej temi in razmislili o strategiji, ki jo je potrebno izdelati. Obe strani imenujeta v ta namen naslednje kontaktne osebe:

Gospod Karlhans Ogertschnigg, dipl. inž.

Zveza Hydro Power

Tel: +43(0)5031333779

Mob.: +436648286364

E-pošta: Karlhans.Ogertschnigg@verbund.com

Gospod Alojz Preglav, dipl. inž.

Dravske elektrarne Maribor, d.o.o.

Tel.: +38623005170

Mob.: +38631644553

E-pošta: alojz.preglav@dem.si

Pričakovati je, da bo za izdelavo strategije potreben daljši proces. Delovna skupina za vodno gospodarstvo bo Komisiji na 29. zasedanju poročala o prvih rezultatih.

3.3 Aktualni projekti

Strokovnjaki avstrijske strani poročajo:

Projekt protipoplavne zaščite mesta Lavamünd

Po pridobitvi vseh uradnih dovoljenj in finančnih odobritev so izvedli razpis gradbenih del. Začetek gradnje je bil jeseni 2018.

Strokovnjaki slovenske strani poročajo:

Na slovenski strani se trenutno ne izvajajo nobeni aktualni projekti.

TOČKA 4 Medsebojno obveščanje o vodnogospodarskih ukrepih v porečju Drave z zaznavnimi vplivi v mejnem profilu

4.1 Elektrarna Koralpe-Golica

a) Q_{es} v mejnem profilu – interpretacija za leto 2018

Strokovnjaki avstrijske strani poročajo:

V obdobju poročanja (01.01. do 31.12.2018) so bili na merilnem mestu "Mutska Bistrica (Feistritzbach)/državna meja" zabeleženi pretoki, ki so podani v Prilogi B (pretokov nad 2 m³/s ni mogoče natančno meriti zaradi preliivanja merilnega mesta in so zato v prikazu označeni z > 2 m³/s).

V primeru nedoseganja predpisanega pretoka (januar 1.000 l/s, februar, marec 850 l/s, april do december 1.000 l/s) na državni meji se načeloma sprejme ukrep takojšnje ustavitve obratovanja prečrpališča Höllgraben ter v nadaljevanju odvajanje vode iz posameznih zajetij potokov.

Za leto poročanja 2018 je bil na splošno značilen podpovprečen pretočni režim. Srednji dotok do akumulacije Soboth je znašal pribl. 1,3 m³/s.

Po februarju, ki ni bil zelo vodnaten, in ko predpisan pretok 850 l/s na državni meji v obdobju štirih zaporednih dni ni bil dosežen (od 26.02. do 01.03.), so se pretočne razmere v naslednjih štirih mesecih v celotnem porečju spet umirile zaradi dalj časa trajajočih, delno intenzivnih padavin. Posebno jasno to kaže dejstvo, da je bila v tem obdobju v dnevnom povprečju vedno zagotovljena opredeljena količina dotacij (1.000 l/s). Po podpovprečnem avgustu so bile v septembru spet zabeležene pretočne razmere, ki ustrezajo dolgoletnemu mesečnemu povprečju. V zadnjih treh mesecih v letu so se pretočne razmere ponovno jasno zaostrile, pri čemer v tem obdobju izstopa december 2018 s srednjim dotokom v akumulaciji pribl. 300 l/s.

Zaradi nižjega pretoka je bilo treba odvajati potoke (Pucherlbachl, Lenzlbach, Paulibach, Blasibach), za katere je urejen dovod do akumulacije Soboth skozi dovodne jaške, prečrpališče Höllgraben pa vseskozi ni obratovalo.

Kljub vsem izvedenim dotacijskim ukrepom v decembru 2018 pa skupno v obdobju 20 dni ni bilo mogoče zagotoviti zahtevane minimalne dotacije ob državni meji.

Q_{es} v mejnem profilu 2018 - nedoseganje obveznih količin vode

Obdobje	Najdaljše trajanje nedoseganja (dnevi)	Q_{min} (l/s)	Število nedoseganja (dnevi/dnevno povprečje)	Q_{min} dnevno povprečje (l/s)
1. 1.–31. 1. 2018	0	953	0	1008
1. 2.–28. 2. 2018	3	86'	3	414'
1. 3.–31. 3. 2018	1	437	1	569
1. 4.–30. 4. 2018	0	1172	0	1208
1. 5.–31. 5. 2018	0	1087	0	1349
1. 6.–30. 6. 2018	0	1101	0	1160
1. 7.–31. 7. 2018	0	939	0	1009

1. 8.–31. 8. 2018	1	785	2	988
1. 9.–30. 9. 2018	0	903	0	1033
1. 10.–31. 10. 2018	3	884	3	982
1. 11.–30. 11. 2018	1	924	3	990
1. 12.–31. 12. 2018	11	693	20	868

* 22. 2. ter v obdobju od 26. 2. do 1. 3. je bilo merilno mesto zaledenelo, zato v tem obdobju ni bilo mogoče upoštevati minimalnih pretokov.

Zgornja preglednica prav izrazito kaže izjemno slabe pretočne razmere v decembru 2018, ko je bilo dnevno povprečje kljub vsem možnim dotacijam v obdobju enajstih dni bistveno nižje od 1000 l/s.

Kratkotrajna, deloma malenkostna nedoseganja obveznega pretoka na državni meji, do katerih je prišlo kljub natančnemu spremljanju, so predvsem posledica pretočnega časa Mutske Bistrice od zajetja pri prečrpališču Höllgraben oz. od zajetja potoka Krumbach do merilnega mesta na državni meji.

Strokovnjaki slovenske strani poročajo:

Leto 2018 je bilo v Sloveniji večinoma povprečno vodnato. V obdobju poročanja (1. 1. do 31. 12. 2018) so bili pretoki Bistrice na merilnem mestu Muta ves čas večji od 1,0 m³/s. Najmanjši pretok v letu je bil zabeležen konec februarja. Ker je v februarju prišlo do močnejše ohladitve in posledično do kopičenja ledu v strugi, so v tem času podatki o pretoku manj zanesljivi. Podobno nizek pretok se je ponovno pojavil šele konec decembra, ko je zaradi dolgotrajnega pomanjkanja padavin srednji dnevni pretok na v.p. Muta postopno upadel na borih 1,11 m³/s.

Strokovnjaki obeh strani poročajo skupno:

ARSO in KELAG sta medsebojno izmenjala in tudi uskladila aktualne hidrološke podatke za preteklo leto za merilni mesti »državna meja« in »Muta«.

Usklajenost hidroloških podatkov je razvidna v **Prilogi C**.

Kontaktne osebe za takojšnje posredovanje informacij sta:

Hansjörg Gober, dipl. inž.
Tel.: 0043 (0) 463-525 1586
Faks: 0043 (0) 463-525 1605
E-pošta: hansjoerg.gober@kelag.at

Bogdan Lalić, dipl. inž.
Agencija RS za okolje
Vojkova 1b, 1000 Ljubljana
Tel. 00386 1 478 4080
Faks: 00386 1 478 4052
E-pošta: bogdan.lalic@gov.si

b) Erozija in nanosi

Strokovnjaki avstrijske strani poročajo:

V avstrijskem območju izpustnega kanala tako kot v preteklih letih niso bile ugotovljene bistvene spremembe zaradi erozij, nanosov ali zarasti.

Skupni ogled slovenskega odseka Mutske Bistrice (Feistritzbach) so strokovnjaki obeh strani opravili 9. aprila 2019. Izdelano je bilo vzajemno usklajeno poročilo o ogledu, ki je **priloga D** temu zapisniku.

Zadnji ogled avstrijskega odseka je bil opravljen v letu 2015. Naslednji skupni ogled, ki je predviden vsakih pet let, naj bi zato opravili v letu 2020.

4.2 Suspendirane snovi

Strokovnjaki obeh strani poročajo skupno:

Razprava o suspendiranih snoveh je potekala v okviru srečanja delovne podskupine za hidrologijo (gl. 7. tč. dnevnega reda).

4.3 Ostali ukrepi

Prevajanje vode iz porečja Drave v prispevno območje Salzacha

Strokovnjaki avstrijske strani poročajo:

Količina vode, ki so jo v letu 2018 preusmerili iz potoka Landeck-Bach, katerega porečje obsega 12,1 km², proti severu v porečje Salzacha, je znašala skupno 9,68 mio m³, kar ustreza v povprečju 0,31 m³/s. Preusmerjena količina vode je nižja kot v preteklih letih, vendar ni bilo nobenih omembe vrednih sprememb v primerjavi s preteklimi leti.

Ostali ukrepi

Strokovnjaki obeh strani poročajo skupno:

V obdobju poročanja se niso v porečju Drave izvajali nobeni vodnogospodarsko pomembni ukrepi, ki bi lahko škodljivo vplivali na vodni režim v mejnem profilu.

TOČKA 5 Izkušnje s službo za alarmiranje in opozarjanje

Strokovnjaki obeh strani poročajo skupno:

Med centralo za energijo in upravljanje zveze Verbund (VHP) pri HE Feistritz (Bistrica) in dispečersko službo DEM v Mariboru obstaja neposredna povezava, tako da je poleg dnevnega posredovanja podatkov mogoče brez težav vzpostaviti neposredno zvezo v posebnih primerih.

Glede elektrarne Koralpe–Golica je prav tako urejena služba za alarmiranje in opozarjanje, ki je natančno urejena tako za slovenski kot tudi avstrijski načrt alarmiranja za elektrarno Koralpe-Golica. Tako obstajajo med KELAG in omenjeno deželno centralo za alarmiranje in opozarjanje v Celovcu kot tudi med KELAG in slovensko centralo za alarmiranje v Slovenj Gradcu neposredne povezave za primer alarma.

Obveznost sporočanja o možnih onesnaženjih vode Drave, ki lahko vplivajo na Republiko Slovenijo, izvaja Deželna centrala za alarmiranje in opozarjanje s pomočjo Koroške deželne dežurne službe pri Uradu koroške deželne vlade (Oddelek 8 - Okoljska kemija) po alarmnem sistemu PIAC.

Deželna služba za hidrografijo (Urad koroške deželne vlade, oddelek 8 - Vodno gospodarstvo) je v sodelovanju s Tehnično univerzo na Dunaju izdelala model za opozarjanje pred poplavami, ki je bil zaključen konec leta 2013.

Avstrijska stran sporoča naslednji kontaktni naslov:

Landesalarm- und Warnzentrale (LAWZ)
Rosnegger Str. 20
A-9020 Klagenfurt
Tel.: ++43 463 36043
Faks.: ++43 463 382215
E-pošta: LAWZ@feuerwehr-ktn.at
Internet: www.feuerwehr-ktn.at

Slovenska stran sporoča naslednji kontaktni naslov:

Regijski center za obveščanje Slovenj Gradec
Pohorska 2, 2380 Slovenj Gradec
Tel.: 00386 2 88 26 112
Faks.: 00386 2 88 42 677
E-pošta: reco.slovenjgradec@siol.net

TOČKA 6 Izvajanje Okvirne direktive o vodah (Direktiva 2000/60/ES) in Poplavne direktive (2007/60/ES)

6.1 Usklajevanje analiz stanja v čezmejnem območju

Strokovnjaki obeh strani poročajo skupno:

a) Analiza sedanjega stanja

Na 14. zasedanju Stalne slovensko-avstrijske komisije za Dravo je bilo strokovnjakom obeh strani naročeno, naj še naprej obravnavajo čezmejno pomembna vprašanja, ki izhajajo iz analiz sedanjega stanja. V obdobju poročanja pa se niso pojavila nobena nadaljnja vprašanja, ki bi bila čezmejno pomembna.

b) Načrti upravljanja voda

Stalna slovensko-avstrijska komisija za Dravo je na svojem 17. zasedanju ugotovila, da je za izvajanje Okvirne direktive o vodah na obeh straneh treba uskladiti nacionalne načrte upravljanja voda za čezmejna vodna telesa v porečju Drave. Obema predsednikoma delovne skupine za vodno gospodarstvo je bilo naročeno, naj opravita to usklajevanje z vključitvijo slovenskih in avstrijskih strokovnjakov. V obdobju poročanja niso bila izvedena nobena dela v zvezi z usklajevanjem nacionalnih načrtov upravljanja voda za čezmejna vodna telesa v porečju Drave.

c) Poplavna direktiva

Bilateralno obveščanje o območjih pomembnega vpliva poplav je bilo opravljeno na skupni seji Stalnih slovensko-avstrijskih komisij za Dravo in Muro oktobra 2011 v Mariazellu (Avstrija). Pri tem sta obe strani ugotovili, da za mejno območje Drave medsebojno priznavata določitve teh območij.

Strokovnjaki avstrijske strani poročajo:

V Avstriji je bilo pripravljeno Zvezno poročilo o atlasu voda na podlagi sistema GIS. Ta hidrografska mreža predstavlja usklajen povzetek mreže vodotokov, ki se nahajajo v posameznih deželah. Tako naj bi se v prihodnje poenostavile obdelave in prikazi v zvezi z vodnogospodarskimi vprašanji. Ta mreža vodotokov naj bi se nadalje usklajevala tudi s sosednjimi državami.

Avstrijski strokovnjaki predajo slovenskim strokovnjakom ustrezne zemljevide, kjer je prikazano stanje avstrijskih/slovenskih mejnih voda in stanje doslej opravljenih usklajevanj.

Slovenske strokovnjake se zaprosi, da preverijo obstoječe podatke in navedbe ter da jih naprej usklajujejo z avstrijskimi strokovnjaki.

Za pripravo vseh avstrijskih podatkov v elektronski obliki imenujejo avstrijski strokovnjaki naslednjo kontaktno osebo:

Herr Mag. Günther Eisenkölb
Umweltbundesamt
Spittelauer Lände 5
1090 Wien
Tel. +43 (1) 31304 5967
E-Mail: quenter.eisenkoelb@umweltbundesamt.at

Strokovnjaki slovenske strani poročajo:

Tudi v Sloveniji obstaja interes za uskladitev razpoložljivih GIS podatkov. Slovenski strokovnjaki v ta namen imenujejo naslednjo kontaktno osebo:

Gospod Boris Bruderman
Direkcija RS za vode
Hajdrihova 28c
1000 Ljubljana
Tel.: +386 1 478 3125
E-pošta: boris.bruderman@gov.si

6.2 Izmenjava informacij in izkušenj

Strokovnjaki avstrijske strani poročajo:

Zakoni in uredbe

V zvezi z direktivami EU, ki so pomembne za področje voda, v obdobju poročanja niso začele veljati nobene novele zakonskih predpisov na zvezni ravni.

Analiza sedanjega stanja

V preteklem letu niso bila izvedena nobena dela v zvezi s pregledom in revizijo analize sedanjega stanja. Prva tozadevna dela so se začela izvajati v letu 2019.

Nacionalni načrt upravljanja voda

Objavljen je bil „Nacionalni načrt upravljanja voda 2015“ (NGP 2015). Bistvene vsebine NGP 2015 so za zainteresirano javnost dostopne na spletu preko sistema WISA.

Dela za izdelavo „Nacionalnega načrta upravljanja voda 2021“ (NGP 2021) se še niso začela.

Nacionalni načrt zmanjševanja poplavne ogroženosti

Nacionalni načrt zmanjševanja poplavne ogroženosti je bil objavljen v vodnem informacijskem sistemu (WISA).

22. decembra 2018 je bil zaključen in objavljen drugi cikel začasne ocene poplavne ogroženosti. V primerjavi s prvim ciklom je bila izvedena začasna ocena poplavne ogroženosti na ravni občin in ne vodotokov. Zaradi te metodološke spremembe so nastale majhne spremembe v primerjavi s prvim ciklom, vendar bistvene opredelitve poplavne ogroženosti ostajajo enake.

Za celotno območje Koroške se je povečalo število območij pomembnega vpliva poplav (APSFR) s 43 (2011) na 56 (2018). Celotna dolžina območij pomembnega vpliva poplav se je povečala s 348 km (2011) na 421 km (2018). Od prvotno 43 območij tri niso več opredeljena kot območja pomembnega vpliva poplav, eno pa je bilo razdeljeno.

V porečju Drave se sedaj nahaja 6 APSFR in sicer: Oberdrauburg (APSFR št. 2068), Dellach - Berg (APSFR št. 2023), Sachsenburg (Drava in Möll) (APSFR št. 2019), Spittal an der Drau (APSFR št. 2017), Villach (Beljak) (APSFR št. 2004) in Lavamünd (APSFR št. 2024). Začasna ocena poplavne ogroženosti bo objavljena na spletni strani Zveznega ministrstva za trajnost in turizem. (<https://maps.wisa.bmnt.gv.at/vorlaeufige-risikobewertung-2018>).

Trenutno se za opredeljena območja pomembnega vpliva poplav izdelujejo karte poplavne nevarnosti in poplavne ogroženosti. Te karte poplavne nevarnosti in poplavne ogroženosti se pripravljajo na osnovi na Koroškem uveljavljenih načrtov območij nevarnosti (www.kagis.ktn.gv.at). Vzporedno s tem je bila opravljena ocena izvajanja načrta zmanjševanja poplavne ogroženosti 2015.

Vodni informacijski sistem - Avstrija (WISA)

Vodni informacijski sistem WISA je sistem baze podatkov, v katerem so shranjeni in kjer se lahko upravljajo vsi podatki, pomembni za vodno gospodarstvo. Preko internetnih vmesnikov so ti podatki dostopni tudi širši javnosti.

Sistem WISA je javnosti dostopen na spletnem naslovu <http://wisa.bmlfuw.gv.at>.

Strokovnjaki slovenske strani poročajo:

Vodna direktiva EU

Slovenska stran poroča, da v obdobju poročanja, v zvezi z Načrtom upravljanja voda na vodnem območju Donave za obdobje 2016–2021 in Programom ukrepov upravljanja voda, ni bilo izvedenih sprememb.

Načrta upravljanja voda in Program ukrepov upravljanja voda so objavljeni na spletni strani: http://www.mop.gov.si/si/delovna_podrocja/voda/nacrt_upravljanja_voda.

V obdobju poročanja je v zvezi z direktivami EU, ki so pomembne za področje voda, začel veljati Pravilnik o podrobnejšem načinu določanja meje vodnega zemljišča celinskih voda (Uradni list RS, št. 58/18) in Pravilnik o vodni knjigi (Uradni list RS, št. 48/18)

Kontaktna oseba za izmenjavo informacij s področja vodne direktive v RS je Robert Grnjak, e-pošta: robert.grnjak@gov.si

Poplavna direktiva EU

Slovenska stran poroča, da je bilo v mesecu decembru 2018 izvedeno posvetovanje z javnostmi, ki se je nanašalo na posodobljeni dokument Predhodna ocena poplavne ogroženosti in predlog določitve novih in preveritve (posodobitve) obstoječih območij pomembnega vpliva poplav. V okviru posvetovanja z javnostmi so bili prejeti komentarji, predlogi in pripombe. Posodobljena Predhodna ocena poplavne ogroženosti za območje RS je pripravljena in je tik pred potrditvijo in objavo.

V nadaljevanju v okviru drugega cikla izvajanja EU poplavne direktive sledi še preveritev in morebitna izdelava kart poplavne nevarnosti in kart poplavne ogroženosti za posodobljen nabor območij

pomembnega vpliva poplav (do konca leta 2019) in priprava posodobitve Načrta zmanjševanja poplavne ogroženosti za obdobje 2021–2027 (do konca leta 2021).

Kontaktna oseba in vodja implementacije poplavne direktive v RS je Janez Dodič, e-pošta: janez.dodic@gov.si

Strokovnjaki obeh strani poročajo skupno:

Eksperti obeh strani so si izmenjali informacije o posodobljeni predhodni oceni poplavne ogroženosti in se vzajemno informirali o posodobljenih oz. dopoljenih območjih pomembnega vpliva poplav.

TOČKA 7 Poročilo delovne podskupine za hidrologijo

Strokovnjaki obeh strani poročajo skupno:

Podskupina za hidrologijo se je sestala 13. marca 2019 v Ljubljani. Obravnavane so bile naslednje vsebine: hidrološki podatki za mejni profil Drave za leto 2018, suspendirane snovi reke Drave, izmenjava podatkov, delovanje prognostičnih služb in komunikacija v primeru visokih voda in poplav, prognostični model Drave, skupne hidrometrične meritve na mejnem profilu in izmenjava hidrometričnih podatkov.

Srednji letni pretok Drave na mejnem profilu Lavamünd Grenze je za leto 2018 znašal 296 m³/s, kar je nekoliko nad obdobjnim povprečjem. Vodna bilanca do mejnega profila izkazuje za okrog 25 % večje odtoke od povprečja obdobja 1981–2010. Konec oktobra je bil zabeležen edini večji visokovodni dogodek v letu 2018. Največji pretok na mejnem profilu Lavamünd Grenze je bil 1630 m³/s, kar je veliki pretok s 7-letno povratno dobo.

Letni transport suspendiranega materiala je za mejni profil Lavamünd Grenze za leto 2018 ocenjen na 1,07 milijonov ton, pri čemer je večina tega posledica poplav v oktobru 2018.

Nadalje je avstrijska stran podrobno poročala o poplavnem dogodku v času od 28. do 31. oktobra 2019. Zaradi prognotificiranih količin padavin nad 250 mm je bila za Lavamünd napovedana tridesetdo stoletna visoka voda. Da bi preprečili poplave na območju Lavamünda, so bili sprejeti lokalni zaščitni ukrepi, kote zajezitve v akumulacijskih bazenih pa dodatno znižane.

Dejanski dotok v verigo elektrarn pri Rožeku (Rosegg) je znašal 1850 m³/s (+/- 70 m³/s) Največji odtok v Lavamündu je znašal 1630 m³/s. Brez dodatnih znižanj kote zajezitve v verigi elektrarn lahko ocenimo poplavno konico v Lavamündu na 2050 m³/s (+/- 100 m³/s)

Agencija Republike Slovenije za okolje je sproti prejela informacije o izvedenih ukrepih na območju verige hidroelektrarn in o napovedih visokih voda.

Sistem obveščanja z sms in e-mail sporočili v primeru visokih voda deluje dobro. Postopek avtomatske diseminacije sporočil je operativen in ne povzroča težav. Na sestanku sta se ARSO in DEM dogovorila, da bo DEM po elektronski pošti na ARSO pošiljal operativne načrte napovedi dotoka Drave na mejnem profilu kot dodatnih podatkov za potrebe hidrološkega napovedovanja, s čimer se je predstavnik Verbunda tudi strinjal.

V letu 2018 je bil izboljšan protokol izmenjave podatkov med hidrološkima službama ARSO in HD Kärnten in izpada podatkov je vse manj. V izmenjavo podatkov so bile za potrebe hidrološkega modela za porečje Drave, ki ga razvija ARSO, vključene dodatne merilne postaje opazovalne mreže HD Kärnten. ARSO je vzpostavil operativni hidrološki model porečja Drave v začetku jeseni 2018. Za poplavni dogodek, ki se je zgodil konec oktobra 2018, sta si službi izmenjali rezultate in interpretacije modelov preko e-pošte med samim dogodkom. Rezultati slovenskega modela so precenili dejanski

odziv na porečje. Slovenska stran bo z informacijami o zadrževalnih volumnih vode na avstrijski strani poskušala izboljšati hidrološki model.

Službi bosta nadaljevali z rednim izvajanjem skupnih meritev pretoka Drave na mejnem profilu kot tudi umerjanjem merilnikov. Za meritve malih pretokov (pod 150 m³/s) in nad 800 m³/s se bo za zagotavljanje stabilnih pretočnih razmer v času meritev dogovarjalo z upravljavcema hidroelektrarn, DEM in Verbund. ARSO je izredno hvaležen avstrijski strani za izvajanje skupnih meritev pretoka na mejnem profilu Drave in koriščenje žične premostitve.

Zaključki obravnavanih vsebin so podani v poročilu podskupine za hidrologijo, ki je **priloga E** temu zapisniku.

TOČKA 8 **Razno**

Visokovodni dogodki na Dravi

Avstrijska stran obvešča, da je pristojen vodnoporavni organ v času od 27. oktobra do 2. novembra 2018 odredil časovno omejeno odstopanje od veljavnih pravilnikov za obratovanje elektrarn na avstrijski Dravi. Povod za to je bil napovedan večji visokovodni dogodek na Dravi. Z obsežnejšim znižanjem kote zajezitve naj bi preprečili morebitne poplave v Lavamündu. Dejanski visokovodni val, ki je bil jasno pod napovedanim, je bilo potem možno speljati brez kakršnekoli škode.

Zveza Hydro Power GmbH je bila obenem zavezana, da tudi operaterje elektrarn v Republiki Sloveniji seznaniti z odrejenimi ukrepi.

Strokovnjaki slovenske strani poročajo:

Visoke vode na Dravi so trajale od 27. 10. 2018 do 3. 11. 2018. Zaradi vetroloma na avstrijskem Koroškem je voda naplavila ogromne količine plavja, katerega je bilo potrebno odstraniti iz dovodnega kanala HE Zlatoličje. Plavje je prinašalo po dovodnem kanalu še nekaj časa potem, ko so se visokovodne razmere umirile.

Zaposleni na DEM so z velikimi napori v več izmenskem delu naplavine odstranjevali iz dovodnega kanala in jih odlagali na deponijo pri objektu ter na začasne deponije v okolici elektrarne. Iz vseh deponij je to plavje bilo kasneje potrebno trajno odstraniti, količin pa ni bilo mogoče vnaprej oceniti oziroma predvideti.

Odvoz plavja iz elektrarne je bilo izredno dejanje, čiščenje dovodnega kanala pa zaradi zagotavljanja obratovanja in s tem proizvodnje električne energije, nujno.

Odstranjenega je bilo cca 11.000 ton plavin različnih vrst, kar se v dosedanjem obratovanju elektrarne v tako velikem obsegu še ni zgodilo.

Strokovnjaki avstrijske strani poročajo:

Tudi na avstrijski strani so zabeležili povečane količine plavja med visoko vodo na območju Dravskih elektrarn, kot posledico vetroloma v porečju. Pri obratovanju ni bilo težav, je pa obratovanje bilo bolj zahtevno.

Na območju elektrarne Annabrücke so zadržali, zajeli in odstranili velike količine plavja na avstrijski strani. Avstrijska stran ni posebej beležila količin plavja v času visoke vode.

Korespondenčne službe

Strokovnjaki obeh strani sporazumno sklenejo, naj se po vzoru delovne skupine za energetiko v bodoče tudi v delovni skupini za vodno gospodarstvo izmenjujejo aktualni sezname korespondenčnih služb za strokovno področje vodnega gospodarstva. Aktualni seznam korespondenčnih služb za strokovno področje vodnega gospodarstva je temu zapisniku priložen kot **Priloga F**.

Celovec (Klagenfurt), 17. april 2019

Za slovensko delegacijo:

Mag. Mateja KLANEČEK

Za avstrijsko delegacijo:

Michael SAMEK, dipl. inž.

PRILOGE:

Priloga A	Skupno poročilo o preiskavah Drave v mejnem območju
Priloga B	Pretočne razmere v porečju Mutske Bistrice – Feistritzbacha
Priloga C	Usklajeni podatki merilnih mest "Državna meja " in "Muta "
Priloga D	Poročilo o skupnem ogledu z dne 9. aprila 2019
Priloga E	Poročilo sestanka delovne podskupine za hidrologijo z dne 13. marca 2019
Priloga F	Korespondenčne službe – področje vodnega gospodarstva

